62. මහා රාහුලෝවාද සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදි. එක් කාලයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඩු මහ සිටුහු කරවා පූජාකල ජේතවන නම් වූ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කරති. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි සිවුරු හැඳ පොරවා පා සිවුරු ගෙන සැවැත් නුවරෙහි පිඩු පිණිස වැඩියහ. ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිර තෙමේද පෙරවරු කාලයෙහි සිවුරු හැඳ පොරවා පා සිවුරු ගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ පිටුපසින් ගියේය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිරයන් දෙස හැරී බලා මෙසේ කීහ.

"රාහුල අතීතවූද, අනාගතවූද, වර්‍තමානවූද තමා තුළ පිහිටියාවූ හෝ බාහිරවූ හෝ ඖළාරික (මහත්) වූ හෝ සියුම් වූ හෝ ලාමකවූ වූ හෝ උසස් වූ හෝ යම්කිසි රූපයක් වේද, දුරෙහි වූ හෝ සමීපයෙහි වූ හෝ යම් රූපයක් වේද ඒ සියලු රූපය මාගේ නොවීය. ඒ මම නොවෙමි. ඒ මාගේ ආත්මය නොවේයයි, මෙසේ ඇති සැටියෙන් ප්‍රඥාවෙන් දත යුතුයි.

"භාග්‍යවතුන් වහන්ස, රූපය පමණක්ද? සුගතයන් වහන්ස, රූපය පමණක්ද?

"රාහුල රූපයද, රාහුල වේදනාවද?, රාහුල සංඥාවද, රාහුල සංස්කාරයෝද, රාහුල විඥානයද (එසේය.)"

2. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිර තෙමේ මෙසේ සිතීය "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හමුවෙන් අවවාදයක් ලැබූ කවරෙක් ගමට පිඩු පිණිස යන්නේද"යි (සිතා) එයින් නැවති එක්තරා රුකක් මුල එරමිනිය ගොතාගෙන කය කෙළින් තබා සිහිය ඉදිරි කොට උපදවා හුන්නේය. ශාරිපුත්ත ස්ථවිරයන් වහන්සේද මෙසේ ගසමුල බද්ධ පර්‍යංකයෙන් වැඩහුන් ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිරයන් දැක, ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිරයන්හට මෙසේ කීහ. "රාහුල, ආණාපාණසති භාවනාව වඩව. "රාහුල, ආණාපාණසති භාවනාව වඩව. "රාහුල, ආණාපාණසතිය වඩන ලද්දී, බහුල වශයෙන් කරණ ලද්දී, මහත් ඵල වෙයි. මහානිශංස වෙයි."

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිර තෙම සවස් කාලයෙහි සිතින් එකඟ කිරීමෙන් නැගී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතනට පැමිණියේය. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ, එක් පැත්තක හුන්නේය. එක් පැත්තක හුන් ආයුෂ්මත් රාහුල ස්ථවිර තෙම් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය කීය. "ස්වාමීනි, කෙසේ වඩන ලද, කෙසේ බහුල වශයෙන් කරණ ලද ආණාපාණසතිය මහත් ඵල මහානිශංස වේද?"

---

[1] 'අටුවා විස්තර අනුව මෙම දේශනය ලබද්දී රාහුල ස්වාමීන්වහන්සේ දහඅට වියෙහි පසුවිය

"රාහුල, තමා කොට ගන්නා, තමා තුළ පවත්නා ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත වූ යම් රළු කර්කශ බවක්, තද බවක් වේද, එනම්: කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම, මස්, නහර, ඇට, ඇට මිදුලු, වකුගඩුව, හෘදයමාංශය, අක්මාව, දලබුව, බඩදිව, පපුමස, අතුනු (බඩවැල), අතුනුබහන් (බඩවැල් දරණු), නොපැසුණු ආහාර, ආහාර මල යන මොහුයි. තමා කොට ගන්නා එයින් අන්‍ය වූ ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත යම් කිසි තද බවක්, රළුබවක් වේද, රාහුල, මේ තමා තුළ පවත්නා පෘථිවිධාතුව යයි කියනු ලැබේ. යම් තමා තුළ පවත්නා පෘථිවිධාතුවක් වේද, යම් බාහිර පෘථිවිධාතුවක් වේද, මේ දෙකම පඨවි ධාතුවමැයි. එය මාගේ නොවේය. එය මම නොවෙමි. එය මාගේ ආත්මය නොවෙයි. මෙසේ එය තත්වූ පරිදි (ඇතිසැටියෙන්) යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දත යුතුයි. මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් (නුවණින්) දැක පඨවි ධාතුවෙහි කලකිරෙයි. පඨවි ධාතුවෙහි සිත නොඇලෙයි.

4. "රාහුල, ආපෝ ධාතුව කවරීද, අධ්‍යාත්ම (අභ්‍යන්තර) ආපෝ ධාතුවක් වන්නේය. බාහිර ආපෝ ධාතුවක් (ද) වන්නේය. "රාහුල, අධ්‍යාත්ම ආපෝ ධාතුව කවරීද, තමා තුළ පවත්නා වූ යම් දියාරු බවක්, වැගිරීමක් වේද, එනම්: පිත, සෙම, සැරව, ලෙහෙ, ඩහදිය, මෙදතෙල, කඳුලු, මස් තෙල, කෙල, සොටු, (ඇටසන්ධිවල සිටි–) සඳමිඳුලු, මූත්‍ර යන මොහුද, මෙයින් අන්‍ය වූ යම් කිසි ජීවිතය සහිත වූ දියාරු බවක්, වැගිරෙන බවක් වේද, රාහුල, මේ අධ්‍යාත්මික ආපෝ ධාතුවයයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මික ආපෝ ධාතුවක් වේද, මේ දෙකම ආපෝ ධාතුව මැයි. ' එය මාගේ නොවේය. එය මම නොවෙමි. එය මාගේ ආත්මය නොවෙයි,' මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් දත යුතුයි. මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැන ආපෝ ධාතුවෙහි කලකිරෙයි. ආපෝ ධාතුවෙහි සිත නොඇලෙයි.

5. "රාහුල, තෙජෝ ධාතුව කවරීද, අධ්‍යාත්ම (අභ්‍යන්තර) තෙජෝ ධාතුවක්ද වන්නේය. බාහිර තෙජෝ ධාතුවක්ද වන්නේය. "රාහුල, අධ්‍යාත්ම තෙජෝ ධාතුව කවරීද, තමා තුළ පවත්නා ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත යම් උණුසුමක්, උණුසුම් බවක් වේද, එනම්: යම් උණුසුමකින් තැවේද, යම් උණුසුමකින් ශරීරය දිරවයිද, යම් උණුසුමකින් දැවිලි කරයිද, යම් උණුසුමකින් කන බොන ආහාර පාන දිරවයිද, මෙයින් අන්‍ය වූ තමා තුළ පවත්නා වූ ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත යම් උණුසුමක්, උණුසුම් බවක් වේද, රාහුල, මේ අධ්‍යාත්මික තෙජෝ ධාතුවයයි කියනු ලැබේ. රාහුල, යම් අධ්‍යාත්මික තෙජෝ ධාතුවක් වේද, බාහිර වූ යම් තෙජෝ ධාතුවක් වේද, මේ දෙකම තෙජෝ ධාතුව මැයි. එය මාගේ නොවේය, එය මම නොවෙමි, එය මාගේ ආත්මය නොවෙයි,' මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දත යුතුයි. මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැන තෙජෝ ධාතුවෙහි කලකිරෙයි. තෙජෝ ධාතුවෙහි සිත නොඇලෙයි.

6. "රාහුල, වායො ධාතුව කවරීද, අධ්‍යාත්මික (අභ්‍යන්තර) වායො ධාතුවක්ද වන්නේය. බාහිර වායො ධාතුවක්ද වන්නේය. රාහුල, අධ්‍යාත්මික වායො ධාතුව කවරීද, තමා තුළ පවත්නා ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත වූ යම් වාතයක්, වායුවක් වේද, එනම් උඩට නගින වාතය, පහළට බස්නා වාතය, කුසෙහි (බඩෙහි) පවතින වාතය, බඩවැල් තුළ පවතින වාතය, අඟ පසඟ ක්‍රියා කරන වාතය, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වාතය යන මේයි. මෙයින් අන්‍ය වූ තමා තුළ පවත්නා වූ ජීවිතෙන්ද්‍රිය

සහිත යම් වායුවක් වාතයක් වේද, රාහුල, මේ අධ්‍යාත්මික වායෝ ධාතුවයයි කියනු ලැබේ. අධ්‍යාත්මික යම් වායෝ ධාතුවක් වේද, බාහිර වූ යම් වායෝ ධාතුවක් වේද, මේ දෙකම වායෝ ධාතුව මැයි'. 'එය මාගේ නොවේය, එය මම නොවෙමි, එය මාගේ ආත්මය නොවෙයි,' මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දත යුතුයි. මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැන වායෝ ධාතුවෙහි කලකිරෙයි. වායෝ ධාතුවෙහි සිත නොඇලෙයි.

7. "රාහුල, ආකාශ ධාතුව කවරිද, අධ්‍යාත්මික (අභ්‍යන්තර) ආකාශ ධාතුවක්ද වන්නේය. බාහිර ආකාශ ධාතුවක්ද වන්නේය.

"රාහුල, අධ්‍යාත්මික ආකාශ ධාතුව කවරිද, තමා තුළ පවත්නාවූ ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත යම් ආකාශයක්, සිදුරක් වේද, එනම්: කන් සිදුර, මුවදොර, යම් තැනකින් අනුභවකරන, බොන කන ලොවින දෙය ගිලෙයිද, යම් තැනෙක අනුභව කරණ බොන කන ලොවින දෙය සිටීද (නවතීද) යම් තැනෙකින් අනුභවකරණ බොන කන ලොවින දෙය යට කොටසින් නික්මේද, යන මේය. මෙයින් අන්‍යවූද තමා තුල පවත්නාවූ ජීවිතෙන්ද්‍රිය සහිත යම් කිසි ආකාශයක්, සිදුරක් වේද, රාහුල, මේ අධ්‍යාත්මක ආකාශ ධාතුයැයි කියනු ලැබේ. යම් අධ්‍යාත්මක ආකාශ ධාතුවක් වීද, යම් බාහිර ආකාශ ධාතුවක් වීද, ඒ දෙකම ආකාශ ධාතුවමැයි. 'එය මාගේ නොවේය, එය මම නොවෙමි, එය මාගේ ආත්මය නොවෙයි,' මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දත යුතුයි. මෙසේ එය ඇතිසැටියෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන්(ඤුවනින්) දැන ආකාශ ධාතුවෙහි කලකිරෙයි. ආකාශ ධාතුවෙහි සිත නොඇලෙයි.

8. "රාහුල, පොළව හා සමකොට භාවනාව වඩව. පොළව හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප ස්පර්ශයෝ ද අමනාප ස්පර්ශයෝ ද කුසල්සිත විනාශ කොට නොසිටිත්. රාහුල යම්සේ පොළොවෙහි පිරිසිදු දෙයද දමත්, අපිරිසිදු දෙයද දමත්, මූත්‍රාද දමත්, කෙළද හෙළත්, සැරවද දමත්, ලෙහෙද දමත්, එයින් පොළව අප්‍රිය හෝ නොකරයි. පිළිකුල් හෝ නොකරයි. රාහුල එපරිද්දෙන්ම තොප පොළව හා සමකොට භාවනාව වඩව්. පොළව හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශකොට නොසිටිත්.

9. "රාහුල, ජලය හා සමකොට භාවනාව වඩව. ජලය හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිතින්ත විනාශකොට නොසිටිත්. රාහුල, යම් සේ දියෙහි පිරිසිදු දෙයද සෝදත්, අපිරිසිදු දෙයද සොදත්, අශුචිද සෝදත්, මූත්‍රද සෝදත්, කෙළද සොදත්, සැරවද සෝදත්, ලෙහෙද සෝදත්, එයින් දිය අප්‍රිය හෝ නොවෙයි. පිළිකුල් හෝ නොකරයි. රාහුල එපරිද්දෙන්ම තොප දිය හා සමකොටභාවනාව වඩව. දිය හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්.

10. "රාහුල, ගිනි හා සමකොට භාවනාව වඩව. ගිනි හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශකොට නොසිටිත්. රාහුල, යම් සේ ගන්නි පවිත්‍ර දෙයද දවයි , අපවිත්‍ර දෙයද දවයි, අශුචිද දවයි , මූත්‍රද දවයි, කෙළද දවයි, සැරවද දවයි, ලෙහෙද දවයි, එයින් ගින්න අප්‍රිය හෝ නොවෙයි. පිළිකුල් හෝ නොකරයි. රාහුල එපරිද්දෙන්ම

තොප ගින්න හා සමකොටභාවනාව වඩව. ගින්න හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්.

11. "රාහුල, වාතය හා සමකොට භාවනාව වඩව. වාතය හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාපවූද අමනාපවූද ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්. රාහුල, යම් සේ වාතය පිරිසිදු දේද ගෙන යයි, අපිරිසිදු දේද, ගෙන යයි අශුචිද ගෙන යයි , මුත්‍රද ගෙන යයි , කෙළද ගෙන යයි, සැරවද ගෙන යයි ලෙහෙද ගෙන යයි , වාතය එයින් අප්‍රිය හෝ නොවෙයි. පිළිකුල් හෝ නොකරයි. රාහුල ඔබ එපරිද්දෙන්ම වාතය හා සමකොට භාවනාව වඩව. වාතය හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්.

12. "රාහුල, අහස හා සමකොට භාවනාව වඩව. රාහුල අහස හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්. රාහුල, යම් සේ අහස කොතැන්හිවත් නොපිහිටියේද, රාහුල, එපරිද්දෙන්ම ඔබ අහස හා සමකොට භාවනාව වඩව. රාහුල, අහස හා සමකොට භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබට උපන් මනාප අමනාප ස්පර්ශයෝ කුසල් සිත විනාශ කොට ගෙන නොසිටිත්.

13. "රාහුල, මෛත්‍රී භාවනාව වඩව. රාහුල, මෛත්‍රී භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් ක්‍රෝධයක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

"රාහුල, කරුණා භාවනාව වඩව. රාහුල, කරුණා භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් හිංසාවක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

"රාහුල, මුදිතා භාවනාව වඩව. රාහුල, මුදිතා භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් නොඇලීමක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

"රාහුල, උපේක්ෂා භාවනාව වඩව. රාහුල, උපේක්ෂා භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් ප්‍රතියක් ද්වේශයක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

14. "රාහුල, අසුභ භාවනාව වඩව. රාහුල, අසුභ භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් රාගයක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

15. "රාහුල, අනිච්චසඤ්ඤා භාවනාව වඩව. රාහුල, අනිච්චසඤ්ඤා(-ඇතිව නැතිවෙයි යන හැඟීම) භාවනාව වඩන්නාවූ ඔබගේ යම් 'මම වෙමි යන මානයක් වේද, එය නැතිවී යන්නේය.

16. "රාහුල, අණාපාණසති (- හුස්ම ගැණීම හැරීම දෙක පිළිබඳව) භාවනාව වඩව. රාහුල, අණාපාණසති භාවනාව වඩානලද්දී , බහුල වශයෙන් කරණ ලද්දී මහත්පඵල මහානිශංස වේ. රාහුල කෙසේ වඩනාලද කෙසේ බහුල වශයෙන් කරණ ලද අණාපාණසතිය මහත්පඵල මහානිශංස වේද රාහුල, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුවක් වනයට ගියේ හෝ රුක් මුලට ගියේ හෝ හිස් ගෙයකට ගියේ හෝ එරමිණිය ගොතා කය ඍජුව තබා සිහිය ඉදිරිපත් කොට උපදවා හිඳියි, ඒ භික්ෂුව සිහි ඇතිව හුස්ම ගණී, සිහි ඇතිව හුස්ම හරී, දික් හුස්ම ගන්නේ දිගට හුස්ම

ගනිම්යි දනියි. දිගට හුස්ම හරින්නේ දිගට හුස්ම හරිම්යි දනියි. කොට්න් හුස්ම ගන්නේ කොට්න් හුස්ම ගනිම්යි දනියි. කොට්න් හුස්ම හරින්නේ කොට්න් හුස්ම හරිම්යි දනියි. හුස්ම ගැණීම මුල සිට අග තෙක් සම්පූර්ණයෙන් දැන හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි.(– පුරුදු වෙයි)හුස්ම හැරීම මුල සිට අග තෙක් සම්පූර්ණයෙන් දැන හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. මහත්කොට හුස්ම ගැනීම ධ්‍යාන ප්‍රීතිය දැනගනිමින් හුස්ම ගණිමින් හික්මෙයි. මහත්කොට හුස්ම හැරීම ධ්‍යාන ප්‍රීතිය දැනගනිමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. ධ්‍යාන සැපය දැනගනිමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. ධ්‍යාන සැපය දැනගනිමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. චිතන ව්‍යාපාරය දැනගනිමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. චිතන ව්‍යාපාරය දැනගනිමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. චිතන ව්‍යාපාරය සංසිඳුවමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. චිතන ව්‍යාපාරය සංසිඳුවමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. සිත දැනගනිමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. සිත දැනගනිමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. සිත විශෙෂයෙන් තුටුකරමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. සිත විශෙෂයෙන් තුටුකරමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. සිත මනා කොට තබමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. සිත මනා කොට තබමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. සිත කෙලෙසුන්ගෙන් මුදවමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. අනිත්‍යය අනුව බලමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. අනිත්‍යය අනුව බලමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. නොඇලීම අනුව බලමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. නොඇලීම අනුව බලමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. නිරෝධය අනුව බලමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. නිරෝධය අනුව බලමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි. දුරලීම අනුව බලමින් හුස්ම ගණිම්යි හික්මෙයි. දුරලීම අනුව බලමින් හුස්ම හරිම්යි හික්මෙයි.

17. "රාහුල, මෙසේ වඩනාලද බහුල වශයෙන් කරණ ලද අණාපාණසතිය මහත්පඵල මහානිශංස වේ. රාහුල,මෙසේ වඩනාලද මෙසේ බහුල වශයෙන් කරණ ලද අණාපාණසතිය කරණ කොට ඔබගේ යම් අවසාන හුස්ම ගැනීමක් හැරීමක් වෙත්ද, ඒවාද දැනගෙනම නැතිවී යත්,නොදැන නැතිවී නොයත්."

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළහ. ආයුෂ්මත් රාහුල භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාවට සතුටු විය.

දෙවනිවූ මහා රාහුලොවාද සූත්‍රය නිමි. (2–2)